

Bruselj, 28. november 2025
(OR. en)

15977/25

**Medinstitucionalna zadeva:
2025/0229 (NLE)**

**RECH 523
COMPET 1238
IND 548**

DOPIS

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta

Prejemnik: Odbor stalnih predstavnikov/Svet

Št. predh. dok.: 15911/25

Št. dok. Kom.: 11675/25

Zadeva: *Priprava na zasedanje Sveta za konkurenčnost (notranji trg, industrija, raziskave in vesolje) 8. in 9. decembra 2025*

Uredba Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2021/1173 glede Skupnega podjetja EuroHPC

– splošni pristop

I. UVOD

1. Komisija je 15. julija 2025 Svetu predložila navedeni predlog¹ uredbe Sveta.

---

¹ 11675/25.

2. Cilj te uredbe je razširiti področje uporabe Uredbe Sveta (EU) 2021/1173, s katero se je začela pobuda za tovarne umetne inteligence, da bi razširili cilj Skupnega podjetja za evropsko visokozmogljivostno računalništvo (EuroHPC), kar zadeva razvoj in upravljanje gigatovarn umetne inteligence v Evropi ter vključitev kvantnih tehnologij. Ta sprememba temelji na konceptu tovarn umetne inteligence in ga nadgrajuje: Gigatovarne umetne inteligence bodo združevale veliko računalniško zmogljivost (npr. več kot 100 000 naprednih čipov umetne inteligence v primerjavi s 25 000 v največjih obstoječih superračunalnikih tovarne umetne inteligence), skupaj z energijsko učinkovitimi podatkovnimi centri in avtomatizacijo, ki temelji na umetni inteligenci. Glede na ogromen obseg naložb, potrebnih za izgradnjo in upravljanje gigatovarn umetne inteligence (okvirno ocenjenih na ravni 3–5 milijard EUR na gigatovarno umetne inteligence), je za njihovo vzpostavitev potreben bolj industrijsko in tržno usmerjen pristop, ki bi lahko imel obliko javno-zasebnega partnerstva med zainteresiranimi udeleženci iz industrije ter EU in državami članicami, pa tudi drugimi sodelujočimi državami v Skupnem podjetju EuroHPC. Kar zadeva kvantne tehnologije, gre tu za prenos dejavnosti, ki so trenutno zajete v sklopu 4 programa Obzorje Evropa, na Skupno podjetje EuroHPC zaradi močne medsebojne povezanosti med kvantnim in visokozmogljivostnim računalništvom ter da se omogoči skladnejši pristop h kvantnim dejavnostim na ravni EU in nacionalni ravni.

II. DELO V DRUGIH INSTITUCIJAH

3. Svet se je 4. septembra 2025 posvetoval z Evropskim parlamentom in Evropskim ekonomsko-socialnim odborom. Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje izdal 18. septembra 2025².

V Evropskem parlamentu je bil predlog posredovan Odboru za industrijo, raziskave in energetiko (ITRE), ki je za poročevalca imenoval Borysa BUDKO (PPE, PL). Odbor je o svojem poročilu glasoval na seji 20. novembra 2025. Evropski parlament naj bi o svojem poročilu glasoval na plenarnem zasedanju 15. decembra 2025.

---

² 13752/25.

III. STANJE

4. Delovna skupina za raziskave je predlog začela preučevati 24. julija 2025 med danskim predsedovanjem. Skupina se je za razpravo o predlogu sestala skupno šestkrat: 24. julija, 1. septembra, 25. septembra, 27. oktobra ter 20. in 27. novembra.
5. Predsedstvo je Delovni skupini za raziskave predložilo več kompromisnih besedil, ki jih je ta podrobno preučila. Delovna skupina je na zadnji seji 27. novembra 2025 v veliki meri podprla kompromisno besedilo, ki ga je predstavilo predsedstvo, pri čemer so nekatere delegacije zahtevale tehnične prilagoditve. Po tej seji se je predsedstvo posvetovalo z delegacijami o revidiranem besedilu predsedstva na podlagi zadnje razprave v delovni skupini. Temu besedilu predsedstva ni nasprotovala nobena delegacija.
6. Razprave v Delovni skupini za raziskave so privedle do naslednjih glavnih sprememb v primerjavi s predlogom Komisije:
  - pravila o javnem naročanju so bila prilagojena tako, da so skladna s finančno uredbo EU. Novi pristop temelji na praksi, ki se trenutno uporablja za infrastrukturo Skupnega podjetja EuroHPC in tovarn umetne inteligence. Ta pristop določa sporazum o skupnem javnem naročanju med Skupnim podjetjem in državo članico za naročanje časa uporabe superračunalnika skupaj z enim ali več javnimi naročniki iz držav članic (in po potrebi sodelujočih držav) iz izbrane gigatovarne umetne inteligence. Ta sporazum o skupnem javnem naročanju je podlaga za objavo razpisa za prijavo interesa (uvodna izjava 11a in člen 12b(3));
  - vključeni so bili močnejši zaščitni ukrepi, da bi se sredstva v višini 160 milijonov EUR, prerazporejena iz sredstev sklopa 4 programa Obzorje Evropa, ki so namenjena kvantnim raziskavam in inovacijam, rezervirala za posredne ukrepe na področju raziskav in inovacij v zvezi s kvantnimi tehnologijami do ravni tehnološke pripravljenosti 5 (TRL 5) v zadnjem delovnem programu Skupnega podjetja EuroHPC (uvodna izjava 10a ter člen 5(1a) in člen 34), ki naj bi se financirali po enakih stopnjah kot v programu Obzorje Evropa;

- dodatno so bili pojasnjeni pogoji za uporabo preostalih dodeljenih sredstev v okviru Mehanizma za okrevanje in odpornost ali drugih regionalnih in strukturnih skladov za naložbe v gigatovarne umetne inteligence ali druge dejavnosti Skupnega podjetja EuroHPC, s podporo EU ali brez nje. Med drugim so navedene podrobne informacije o postopku za izpolnitev roka iz Mehanizma za okrevanje in odpornost, tj. avgust 2026, in o uporabi sredstev iz programov, ki se sofinancirajo iz strukturnih in regionalnih skladov (uvodne izjave 12, 12a, 12aa, 12b, 12c in 12d ter člen 12b(6), (6a), (6b), (6c) in (6d));
- kadar je prispevek Unije v obliki vnaprej dogovorjenega zagotovljenega časa dostopa do gigatovarne umetne inteligence, je bilo določeno, da bi moral tak čas dostopa po vrednosti ustrezati do 17 % CAPEX celotne računalniške infrastrukture gigatovarne umetne inteligence. S takšno ubeseditvijo se upoštevajo operativni stroški, ki nastanejo zaradi dostopa, prepreči pa se tudi dodatno breme za konzorcije (člen 12b(4));
- z uvedbo pojmov „gigatovarna umetne inteligence na več lokacijah v eni državi“ in „gigatovarna umetne inteligence na več lokacijah v več državah“ je dovoljena bolj porazdeljena arhitektura gigatovarn umetne inteligence, vendar s pridržkom, da mora imeti ena lokacija velikost gigatovarne umetne inteligence (člen 2(3i) in (3j) ter člen 12b(1a) in (4));
- dodatno so bili pojasnjeni pogoji za odobritev časa dostopa različnim upravičencem (predvsem zagonskim podjetjem ter MSP) in trajanje navedenega časa dostopa (člen 12b (6c), (9));
- uvedeni so bili strožji zaščitni ukrepi v zvezi s sodelovanjem subjektov iz nesodelujočih držav v konzorcijih gigatovarn umetne inteligence, da bi preprečili ogrožitev strateških sredstev, interesov, avtonomije ali varnosti in obrambe Unije (člen 12b(2));
- prilagojena so bila pravila o delovanju upravnega odbora, da se zagotovi, da se glasovalne pravice sodelujočih držav v stebru gigatovarn umetne inteligence prilagodijo novim nalogam, ki so stebru dodeljene s to spremembo (člen 6 Priloge).

IV. ZAKLJUČEK

7. Kompromisni predlog predsedstva predstavlja na splošno uravnotežen sveženj, kar bi Svetu moralo dopuščati, da sprejme splošni pristop. Delegacije so podprle besedilo predsedstva.
  8. Odbor stalnih predstavnikov naj zato potrdi kompromisno besedilo predsedstva, priloženo temu dopisu, da se bo lahko predložilo Svetu in da bo na seji Sveta za konkurenčnost (raziskave) 9. decembra 2025 lahko sprejet splošni pristop.
-

2025/0229 (NLE)

UREDBA SVETA EU .../...

z dne ...

o spremembi Uredbe (EU) 2021/1173 o ustanovitvi Skupnega podjetja za evropsko visokozmogljivostno računalništvo in razveljavitvi Uredbe (EU) 2018/1488

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 187 in člena 188, prvi odstavek, Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta³,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁴,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Cilj Uredbe (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci (akt o umetni inteligenci) je izboljšati delovanje notranjega trga z določitvijo enotnega pravnega okvira, zlasti za razvoj, trženje in uporabo umetne inteligence v skladu z vrednotami in zakonodajo Unije.

---

³ UL C , , str. .

⁴ UL C [...], [...], str. [...]

- (2) Od leta 2021, ko je bila sprejeta Uredba Sveta (EU) 2021/1173, je na področju umetne inteligence (UI) prišlo do ogromnega tehničnega napredka, področje pa je na svetovni ravni postalo zelo strateško in sporno. Evropska unija je v ospredju prizadevanj za podporo odgovornim inovacijam na področju umetne inteligence, saj usmerja inovacije, uvaja zaščitne ukrepe in razvija globalno upravljanje.
- (3) Veliki umetnointeligenčni sistemi za splošne namene so postali ključni dejavniki gospodarske konkurenčnosti, znanstvenih raziskav in inovacij. Postajajo ključni za povečanje produktivnosti v različnih sektorjih in preoblikovanje celotnih vrednostnih verig, s čimer določajo prihodnje ustvarjanje gospodarske vrednosti. Unija in države članice izvajajo pobude za razvoj skupnih umetnointeligenčnih modelov, vključno s temeljnimi modeli. Pričakuje se, da bo naslednja generacija najnaprednejših umetnointeligenčnih modelov omogočila preskok v zmogljivostih v smeri naslednje generacije umetne inteligence, ki bo zmožna opravljati zelo kompleksne in raznovrstne naloge. Regije, ki bodo sposobne razvijati in uvajati te umetnointeligenčne modele v velikem obsegu, bodo vodilne v svetovnih inovacijah in bodo privabile vrhunske talente v znanosti in industriji. Hkrati sektorji, ki so vodilni na področju znanosti in industrije, zahtevajo obsežne računalniške vire za pomembna znanstvena odkritja in industrijske inovacije, ki temeljijo na umetni inteligenci. Sinergije med temi dejavnostmi in dejavnostmi, ki se izvajajo v okviru drugih programov Unije, kot so vesoljski program EU in evropski podatkovni prostori, bodo izkoriščene, pri čemer bodo vzpostavljeni ustrezni zaščitni ukrepi za zaščito strateških interesov Unije in njenih držav članic.
- (4) Najnaprednejše tovarne umetne inteligence v Evropi bodo opremljene s superračunalniki z najsodobnejšimi procesorji za umetno inteligenco, ki so sposobni razviti večinoma srednje zmogljive umetnointeligenčne modele. Zato so potrebne znatne naložbe, da bi lahko Evropa prešla na bistveno višjo raven računalniških zmogljivosti.

- (5) Komisija je 9. aprila 2025 začela izvajati akcijski načrt za celino umetne inteligence⁵ za uveljavitev Unije kot vodilne sile na svetu na področju umetne inteligence. Osrednji steber te strategije je krepitev vseevropske infrastrukture za učenje naprednih umetnointeligenčnih modelov, s čimer se bo koncept tovarn umetne inteligence iz leta 2024 dvignil na višjo raven.
- (6) Pričakuje se, da bodo za razvoj naslednje generacije najnaprednejših umetnointeligenčnih modelov potrebni obsežni objekti z vsaj tri- do štirikrat večjim številom najnaprednejših procesorjev za umetno inteligenco, kot jih je zdaj na voljo v najzmogljivejših tovarnah umetne inteligence, ob upoštevanju zmogljivosti za proizvodnjo električne energije ter porabe energije in vode ter krožnosti. Obstoječi mehanizmi iz Uredbe 2021/1173 trenutno niso prilagojeni za podporo vzpostavitvi in delovanju gigatovarn umetne inteligence. Zato je potrebna ciljno usmerjena sprememba, da se Skupnemu podjetju za evropsko visokozmogljivostno računalništvo (v nadaljnjem besedilu: Skupno podjetje) zagotovi potrebna pravna podlaga za izpolnjevanje zavez glede vzpostavitve in upravljanja gigatovarn umetne inteligence v Evropi.
- (7) Krepitev znanstvenih in tehnoloških temeljev Unije je vse pomembnejša za njeno dolgoročno konkurenčnost in strateško avtonomijo ob hkratnem ohranjanju odprtega gospodarstva v Uniji. Umetna inteligenca ima potencial, da pospeši znanstvena odkritja in okrepi raziskovalne zmogljivosti na vseh področjih. Zato je bistveno, da imajo poleg raziskovalcev tudi zasebni in javni uporabniki umetne inteligence, zlasti MSP, zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi, v Uniji koristi od vrhunskih superračunalniških infrastruktur, da bi ohranili in okrepili vodilni položaj Evrope na področju raziskav in inovacij.

---

⁵ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/sl/news/commission-sets-course-europes-ai-leadership-ambitious-ai-continent-action-plan>.

- (8) V kompasu Evropske komisije za konkurenčnost (v nadaljnjem besedilu: kompas), sprejetem 29. januarja 2025, so opredeljene strateške tehnologije, vključno s kvantnimi tehnologijami in visokozmogljivostnim računalništvom, kot ključni stebri za zagotavljanje tehnološke suverenosti in gospodarske odpornosti Evrope ter njenega vodilnega položaja v svetu. V kompasu je poudarjena potreba po usklajenih naložbah in razvoju ekosistemov na področju raziskav, infrastrukture, industrije ter znanj in spretnosti za okrepitev konkurenčnosti Unije na teh področjih.
- (9) Sporočilo Komisije z dne 2. julija 2025 z naslovom „Strategija za kvantno Evropo: kvantna Evropa v spreminjajočem se svetu“, ki dopolnjuje kompas, določa celovit okvir za pospešitev kvantnih raziskav, inovacij, industrializacije ter uvajanja kvantnih tehnologij in infrastruktur. Cilj je vzpostaviti trajnosten in konkurenčen kvantni ekosistem, ki bo zajemal računalništvo, komunikacijo, zaznavanje in meroslovje, z močnim poudarkom na razvoju znanj in spretnosti ter mednarodnem sodelovanju. Cilj je tudi utreti pot izgradnji evropskih kvantnih računalnikov, ki preskakujejo napake, v Uniji, ki bi zagotovili njeno strateško avtonomijo.
- (10) Glede na politični pomen te pobude bi bilo treba zneske, ki so bili prvotno dodeljeni iz programa Obzorje Evropa, programa Digitalna Evropa in Instrumenta za povezovanje Evrope, povečati, da bi Unija lahko dosegla svoj cilj, ob upoštevanju razpoložljivosti proračunskih sredstev.
- (10a) Glede na to, da so temeljne raziskovalne dejavnosti na nižjih ravneh tehnološke pripravljenosti (TRL) še vedno bistvene za doseganje prebojev na področju visokokakovostnih kvantnih tehnologij, bi morale Skupno podjetje ohranjati raziskovalne in inovacijske dejavnosti višje v vrednostni verigi do TRL 5, s financiranjem Unije v višini 100 % skupnih upravičenih stroškov.
- (11) Glede na hiter tehnološki razvoj na kvantnem področju in področju umetne inteligence ter politiko Unije na področju umetne inteligence bo v prihodnjih letih morda potrebno dodatno financiranje Unije. Ob upoštevanju tega posebnega okvira politike bi morale biti mogoče Skupnemu podjetju zaupati dodatna sredstva Unije, ki presegajo zneske iz člena 5(1), iz obstoječih programov. Tak dodatni prispevek, kadar je namenjen gigatovarnam umetne inteligence, bi morali vsaj v enakem znesku zagotoviti tudi član ali člani Skupnega podjetja, ki niso Unija.

- (11a) Izbira gigatovarn umetne inteligence bi morala temeljiti na skupnem javnem naročilu Skupnega podjetja in enega ali več javnih naročnikov iz sodelujočih držav. Skupno podjetje in sodelujoče države bi morali skleniti sporazum o skupnem javnem naročanju, ki bi vključeval vse ključne elemente poznejšega razpisa za prijavo interesa in zavezo držav članic, da bodo finančno podprle svoj delež gigatovarne umetne inteligence, izbrane za financiranje na ozemlju te države članice na podlagi izida izbirnega postopka, ki ga izvede Skupno podjetje. Zavezo držav članic bi bilo treba Skupnemu podjetju predložiti pred objavo razpisa za prijavo interesa.
- (12) Država članica, ki namerava podpreti vzpostavitev in uporabo gigatovarne umetne inteligence, lahko del finančnega prispevka, ki ga prejme iz Mehanizma za okrevanje in odpornost v skladu z Uredbo (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta⁶, uporabi za kritje celotnega ali dela svojega prostovoljnega finančnega prispevka za tako gigatovarno umetne inteligence. Ta prispevek na podlagi upravnega sporazuma med državo članico in Skupnim podjetjem upravlja in izplača Skupno podjetje. Kadar upravni odbor Skupnega podjetja pozneje za financiranje izbere gigatovarno umetne inteligence, se financiranje dopolni s financiranjem Unije, kot je določeno v tej uredbi. Če gigatovarna umetne inteligence, ki jo podpira država članica, ni izbrana, bi bilo treba znesek, ki ga upravlja Skupno podjetje, dodeliti tej gigatovarni umetne inteligence ali za drugo naložbo na področju umetne inteligence in/ali kvantnih tehnologij, brez prispevka Unije in kot jo je opredelila država članica v svojem načrtu za okrevanje in odpornost.

---

⁶ Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 [o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost](#) (UL L 057, 18.2.2021, str. 17).

- (12a) Da bi pospešili razvoj strateških infrastruktur, kot so visokozmogljivostni računalniki, tovarne umetne inteligence ali kvantni računalniki po Uniji, se lahko države članice tudi odločijo, da bodo preostale dodelitve iz Mehanizma za okrevanje in odpornost uporabile za financiranje svojih nacionalnih prispevkov za tovarne umetne inteligence ali visokozmogljivostne ali kvantne računalnike ali pa za druge naložbe, ki jih države članice opredelijo v načrtu za okrevanje in odpornost in so povezane s cilji Skupnega podjetja. V ta namen bi bilo treba državam članicam dovoliti, da zagotovijo finančne prispevke Skupnemu podjetju, ki bi upravljalo in izplačevalo taka sredstva na podlagi upravnega sporazuma z državo članico.
- (12aa) S podpisom upravnega sporazuma v okviru Mehanizma za okrevanje in odpornost ter prenosom namenskih sredstev iz Mehanizma za okrevanje in odpornost v celoti in nepreklicno na Skupno podjetje najpozneje do 31. avgusta 2026 se šteje, da je država članica spoštovala zavezujoči rok iz Uredbe (EU) 2021/241. Ta mehanizem bi zagotavljal prožno in varno sredstvo, s katerim lahko države članice dodelijo in usmerjajo znatna nacionalna sredstva, zlasti iz Mehanizma za okrevanje in odpornost, v podporo strateškim prednostnim nalogam, povezanim z visokozmogljivostnim računalništvom, umetno inteligenco, kvantnimi tehnologijami in dejavnostmi digitalizacije.

- (12b) Storitvene in podatkovne infrastrukture na področju umetne inteligence, visokozmogljivostnega računalništva in kvantnega računalništva so bistvene za napredek znanstvenih raziskav in inovativnih industrijskih aplikacij po vsej Uniji. Država članica sredstva iz programov, ki se sofinancirajo iz strukturnih in regionalnih skladov, Mehanizma za okrevanje in odpornost ali nacionalnih programov, poleg skupnih naložb v infrastrukture in ekosisteme v okviru Skupnega podjetja lahko vložijo tudi v pridobitev in upravljanje novih, naprednih in najsodobnejših storitvenih in podatkovnih infrastruktur umetne inteligence, visokozmogljivostnega računalništva ali kvantnega računalništva na svojem ozemlju. S širokim mreženjem in združevanjem teh naprednih nacionalnih javnih podatkovnih infrastruktur umetne inteligence in računalniških storitev na ravni EU se bodo ustvarile integrirane, združene, varne in hiperpovezane vrhunske storitve umetne inteligence, visokozmogljivostnega in kvantnega računalništva ter podatkovne infrastrukture in ekosistemi v Uniji, ki spodbujajo znanstveno odličnost in razvoj inovativnih aplikacij ter privabljajo talente, kar bo prineslo koristi, ki močno presegajo zgolj uporabnike iz držav članic. Skupno podjetje lahko, čeprav ne prispeva k njihovemu financiranju, olajša medsebojno povezovanje in združevanje teh naprednih nacionalnih javnih infrastruktur skupaj s tistimi na ravni Unije, če to zahtevajo in ustrezno utemeljijo zainteresirane države članice. Skupno podjetje bi takim nacionalnim javnim infrastrukturam podelilo „pečat EuroHPC za računalniško infrastrukturo“ ter zagotovilo njihovo mreženje in združevanje z mrežo tovarn umetne inteligence in kvantnih računalnikov.
- (12c) Za obravnavanje povpraševanja uporabnikov po računalniških virih umetne inteligence lahko zadevne države članice Skupnemu podjetju zagotovijo dogovorjen čas dostopa do teh nacionalnih javnih infrastruktur umetne inteligence ali visokozmogljivostnega ali kvantnega računalništva, ki jim je bil podeljen pečat EuroHPC za infrastrukturo za umetno inteligenco in računalniško infrastrukturo.
- (12d) Za obravnavanje povpraševanja uporabnikov po računalniških zmogljivostih umetne inteligence lahko države članice Skupnemu podjetju dodelijo čas dostopa do ene ali več svojih tovarn umetne inteligence EuroHPC ali gigatovarn umetne inteligence, ki je na voljo, tj. ki še ni rezerviran. V tem primeru bi morale države članice Skupnemu podjetju prostovoljno zagotoviti razumen delež časa dostopa do svojih tovarn umetne inteligence EuroHPC ali gigatovarn umetne inteligence EuroHPC, da bi Skupno podjetje obravnavalo povpraševanje uporabnikov. Ta čas dostopa se uporabi predvsem za odobritev dostopa zagonskim podjetjem in MSP za njihove raziskovalne ali inovacijske dejavnosti. Tako zagotavljanje časa za dostop se ne upošteva kot finančni prispevek ali prispevek v naravi države članice Skupnemu podjetju.

- (13) Dodatni prispevki Unije za gigatovarne umetne inteligence iz drugih programov, ki niso navedeni v členu 5(1), bi morali biti prav tako mogoči s podpisom posebnih ad hoc sporazumov o prispevkih, pod pogojem, da en ali več članov Skupnega podjetja razen Unije prispevajo sorazmeren delež –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (EU) 2021/1173 se spremeni:

- (1) člen 2 se spremeni:

- (a) doda se naslednja točka (3c):

„(3c) ‚gigatovarna umetne inteligence‘ ali ‚gigatovarna UI‘ pomeni najsodobnejši obsežen objekt z zadostno zmogljivostjo za upravljanje celotnega življenjskega cikla – od razvoja do obsežnega sklepanja – zelo velikih umetnointeligenčnih modelov in aplikacij, ki zagotavlja infrastrukturo za superračunalniške storitve, sestavljeno iz računalniške zmogljivosti, optimizirane za umetno inteligenco, podporne infrastrukture podatkovnih centrov (vključno z visoko zmogljivostjo za shranjevanje in visokozmogljivo omrežno povezljivostjo), namenskih varnih okolij za dostop uporabnikov v oblaku ter specializiranih varnih podpornih storitev, usmerjenih v umetno inteligenco, za njeno napredno delovanje, pri čemer vse to podpira okoljsko trajnostna infrastruktura, zlasti kar zadeva sistem oskrbe z vodo in energijo.“;

(b) doda se naslednja točka (3d):

„(3d) ‚konzorcij gigatovarne umetne inteligence‘ ali ‚konzorcij gigatovarne UI‘ pomeni združenje upravičenih pravnih subjektov, ki se združijo v konzorciju in jih zavezuje konzorcijski sporazum z namenom vzpostavitve in upravljanja gigatovarne umetne inteligence ter določitve zadevnih vlog in odgovornosti teh subjektov za celotno življenjsko dobo gigatovarne umetne inteligence, ali nov pravni subjekt, ustanovljen za namen vzpostavitve in upravljanja gigatovarne umetne inteligence. Konzorcij gigatovarne umetne inteligence se ustrezno ustanovi v Uniji za obdobje najmanj petih let. En ali več zasebnih partnerjev takega konzorcija lahko sodelujejo kot zasebni člani Skupnega podjetja.“;

(c) doda se naslednja točka (3e):

„(3e) ‚koordinator gigatovarne umetne inteligence‘ pomeni pravni subjekt, ki je ustrezno registriran v Uniji in veljavno obstaja v skladu z zakonodajo države članice sedeža, je pravno pooblaščen za zastopanje konzorcija gigatovarne umetne inteligence ter ima pravno sposobnost in pooblastila za sklenitev, izvrševanje in izvajanje sporazuma o gostiteljstvu gigatovarne umetne inteligence; koordinator gigatovarne umetne inteligence ima sedež v Uniji in je pod neposrednim ali posrednim nadzorom pravnih ali fizičnih oseb s sedežem v Uniji, bodisi prek lastniškega deleža bodisi na druge načine, kot so opredeljeni v poglavju IV Uredbe (EU) 2024/1624 in ustreznih načelih konkurenčnega prava Unije. Koordinator je lahko tudi obstoječi gostiteljski subjekt, ki zastopa sodelujočo državo, ki je država članica, ali gostiteljski konzorcij sodelujočih držav.“;

(d) doda se naslednja točka (3f):

„(3f) ‚sporazum o gostiteljstvu gigatovarne umetne inteligence‘ pomeni sporazum med Skupnim podjetjem in koordinatorjem gigatovarne umetne inteligence o gostovanju in upravljanju gigatovarne umetne inteligence.“;

(e) doda se naslednja točka (3g):

„(3g) ‚gostiteljski subjekt gigatovarne umetne inteligence‘ pomeni pravni subjekt, ki ga je konzorcij gigatovarne umetne inteligence določil za gostitelja in upravljavca gigatovarne umetne inteligence in njenih storitev ter ima sedež v sodelujoči državi, ki je država članica.“;

(f) doda se naslednja točka (3h):

„(3h) ‚sporazum o sodelovanju v zvezi z gigatovarnami umetne inteligence‘ je sporazum med Skupnim podjetjem in tretjo državo, ki določa upravičenost do sodelovanja v konzorciju gigatovarne umetne inteligence in do uporabniškega dostopa do gigatovarn umetne inteligence za pravne subjekte, ki so neposredno ali posredno prek lastniškega deleža ali na druge načine pod nadzorom pravnih ali fizičnih oseb s sedežem v zadevni tretji državi.“;

(fa) doda se naslednja točka (3i):

„(3i) ‚gigatovarna umetne inteligence na več lokacijah v eni državi‘ je gigatovarna umetne inteligence, ki je razmeščena na več kot eni fizični lokaciji na ozemlju ene države članice.“;

(fb) doda se naslednja točka (3j):

„(3j) ‚gigatovarna umetne inteligence na več lokacijah v več državah‘ je gigatovarna umetne inteligence, ki je razmeščena na več kot eni fizični lokaciji na ozemlju različnih držav članic.“;

(g) doda se naslednja točka (19a):

„(19a) ‚nacionalni kompetenčni center za kvantne tehnologije‘ pomeni pravni subjekt ali konzorcij pravnih subjektov, ustanovljen v sodelujoči državi, ki uporabnikom iz industrije, vključno z MSP, akademskih krogov in organizacij, ki izvajajo raziskave, ter javnim upravam na zahtevo zagotavlja dostop do kvantnih tehnologij, orodij, aplikacij in storitev ter do nacionalnih ali evropskih kvantnih infrastruktur, poleg tega pa ponuja strokovno znanje, spretnosti, usposabljanje, mreženje in ozaveščanje.“;

(2) člen 3 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Poslanstvo Skupnega podjetja je v Uniji razvijati, vzpostavljati, razširjati in vzdrževati svetovno vodilen ekosistem združene, varne, interoperabilne in hiperpovezane infrastrukture superračunalništva, kvantnega računalništva, storitev in podatkov. Podpira razvoj in uvajanje inovativnih in konkurenčnih superračunalniških sistemov ter kvantnih tehnologij in sistemov, usmerjenih v povpraševanje in uporabnike, ter razvoj širokega nabora aplikacij, optimiziranih za te sisteme. To bi moralo v največji možni meri temeljiti na evropski dobavni verigi, da bi omejili tveganje motenj in odvisnosti ter okrepili strateško avtonomijo in tehnološko suverenost Unije, hkrati pa zagotovili uporabo najboljših komponent, tehnologij in znanja. Poleg tega je njegovo poslanstvo razširiti uporabo te superračunalniške infrastrukture na veliko število javnih in zasebnih uporabnikov ter podpreti razvoj ključnih spretnosti za evropsko delovno silo v znanosti in industriji.“;

(b) odstavku 2 se doda naslednja točka (fa):

„(fa) podpirati najsodobnejše temeljne in uporabne raziskave ter inovacije na področju kvantnih tehnologij, njihov prehod ‚iz laboratorija v tovarno‘ ter njihovo uvajanje, uporabo in integracijo v kvantne infrastrukture svetovnega razreda, z namenom vzpostavitve dinamičnega, inovativnega, trajnostnega in odpornega kvantnega ekosistema po vsej EU ter zagotavljanja znanstvenega in industrijskega vodstva, konkurenčnosti, strateške avtonomije in tehnološke suverenosti Unije na področju kvantnega računalništva, komunikacije in zaznavanja.“;

(c) v odstavku 2 se točka (h) nadomesti z naslednjim:

„(h) razvijati in upravljati tovarne umetne inteligence ter podpirati vzpostavitev in dostop do gigatovarn umetne inteligence in njihovih storitev za izgradnjo dinamičnega, inovativnega, trajnostnega in odpornega ekosistema umetne inteligence v Uniji ter zagotavljanje znanstvenega in industrijskega vodstva.“;

(d) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Skupno podjetje prispeva k varovanju interesov Unije pri nakupu superračunalnikov in podpori razvoju in uvajanju visokozmogljivostnega računalništva, umetne inteligence, kvantnih tehnologij, sistemov in aplikacij. Omogoča pristop sooblikovanja za pridobitev superračunalnikov svetovnega razreda, hkrati pa varuje zanesljivost dobavne verige za kupljene tehnologije in sisteme. Prispeva k strateški avtonomiji Unije – in hkrati ohranja odprto gospodarstvo v Uniji –, podpira razvoj tehnologij in aplikacij, ki krepijo evropske dobavne verige visokozmogljivostnega računalništva, umetne inteligence in kvantnih tehnologij, ter spodbuja njihovo integracijo v sisteme, ki obravnavajo veliko število znanstvenih, družbenih, okoljskih, industrijskih in varnostnih potreb.“;

(3) člen 4 se spremeni:

„(a) odstavku 1 se doda naslednja točka (i):

(i) steber gigatovarn umetne inteligence, ki zajema dejavnosti gigatovarn umetne inteligence, ki so lahko pri svojem delovanju povezane z mrežo tovarn umetne inteligence EuroHPC za zagotavljanje nemotene integracije, podpore uporabnikom in izmenjave znanja v evropskem ekosistemu umetne inteligence; ta steber vključuje naslednje dejavnosti:

- (i) zagotavljanje računalniška infrastrukture za umetno inteligenco svetovnega razreda evropskim raziskovalcem, podjetnikom, javnemu sektorju in industriji,
- (ii) omogočanje razvoja novih rešitev umetne inteligence v vseh javnih in zasebnih sektorjih, vključno z razvojem temeljnih modelov, in
- (iii) zagotavljanje konkurenčnosti in suverenosti Unije kot celine umetne inteligence.“;

(b) odstavku 1 se doda naslednja točka (j):

„(j) steber kvantnih tehnologij, ki obravnava celoten kvantni ekosistem in področja uporabe kvantnega računalništva in simulacije, kvantne komunikacije ter kvantnega zaznavanja in meroslovja ter zagotavlja varnost in odpornost kvantne dobavne verige in njenih omogočitvenih tehnologij. Dejavnosti med drugim obravnavajo:

- (i) znanstvene in tehnološke raziskave in inovacije: spodbujanje raziskovalne odličnosti na področju kvantne znanosti in tehnologije;

- (ii) prehod ‚iz laboratorija v tovarno‘ in razvoj ekosistema: podpiranje razvoja in uvajanja najsodobnejših kvantnih infrastruktur; spodbujanje industrializacije kvantnih tehnologij s podpiranjem uporabe kvantnih aplikacij v ključnih javnih in industrijskih sektorjih, zagotavljanje prenosa napredka na vseh kvantnih področjih v dejanske aplikacije, vključno z razvojem vodilnih trgov; spodbujanje evropskih in mednarodnih standardov ter podpiranje razvoja in mreženja nacionalnih kompetenčnih centrov za kvantne tehnologije po vsej Evropi;
- (iia) pospeševanje razvoja in operacionalizacije kvantnih računalniških sistemov, ki preskakujejo napake, s pomočjo javnih ukrepov za podporo konkurenčnemu evropskemu kvantnemu ekosistemu in dobavni verigi na podlagi tehnologij, izdelanih in zasnovanih v Evropi;
- (iii) znanja in spretnosti ter talente: razvoj konkurenčne in vključujoče delovne sile na področju kvantnih raziskav in inženirstva z usklajenimi pobudami za izobraževanje, usposabljanje in mobilnost v ključnih disciplinah in na tehničnih področjih, povezanih s kvantno tehnologijo;
- (iv) mednarodno sodelovanje: razvijanje mednarodnega sodelovanja na področju kvantnih tehnologij za reševanje svetovnih znanstvenih in družbenih izzivov v skladu s cilji zunanje politike in mednarodnimi zavezami Unije.“;

(4) člen 5 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

- „1. Finančni prispevek Unije za Skupno podjetje, vključno z odobritvami EGP, znaša do 4 122 300 000 EUR, vključno z 92 000 000 EUR za upravne stroške, pod pogojem, da je vsaj tako visok tudi prispevek sodelujočih držav, in je okvirno porazdeljen, kot sledi:

- (a) do 1 660 000 000 EUR iz programa Obzorje Evropa, vključno z 160 000 000 EUR za izvajanje kvantnih raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti, kot so opredeljene v členu 4(1)(j) in v skladu s členom 34(1) in (2);
- (b) do 2 142 300 000 EUR iz programa Digitalna Evropa,
- (c) do 320 000 000 EUR iz Instrumenta za povezovanje Evrope.

Dodatna sredstva iz programa Obzorje Evropa, programa Digitalna Evropa in Instrumenta za povezovanje Evrope lahko dopolnjujejo prispevek Unije iz prvega pododstavka, pod pogojem, da je vsaj tako visok tudi prispevek enega ali več članov Skupnega podjetja razen Unije. Ta dodatna sredstva se ne upoštevajo pri izračunu največjega finančnega prispevka Unije.“;

(b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

- „3. Dodatna sredstva iz katerega koli programa Unije, ki ni naveden v odstavku 1 tega člena in dopolnjuje programe iz navedenega odstavka, se lahko dodelijo Skupnemu podjetju za podporo njegovim stebrom dejavnosti iz člena 4, razen tistih iz člena 4(1), pododstavek (a). Ta dodatna sredstva se ne upoštevajo pri izračunu največjega finančnega prispevka Unije.“;

(c) v odstavku 4 se doda nova točka (a):

„(a) Za prispevke, zaupane Skupnemu podjetju v skladu z odstavkoma 3 in 4 tega člena, se uporabljajo zahteve iz člena 158 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. Kadar so ti dodatni prispevki Unije povezani s stebrom iz člena 4(1), točka (i), eden ali več članov razen Unije zagotovijo dodatne prispevke, ki so sorazmerni z zneskom prispevkov Unije.“;

(d) odstavek 6 se črta;

(e) odstavek 7 se črta;

(f) odstavek 8 se črta;

(5) doda se naslednji člen 12b:

„Člen 12b

Gigatovarna umetne inteligence

1. Gigatovarna umetne inteligence se nahaja v sodelujoči državi, ki je država članica. Finančno jo podpira partnerstvo med Unijo in eno ali več sodelujočimi državami, ki jih zastopa Skupno podjetje, ter konzorcijem gigatovarne umetne inteligence, ki lahko vključuje enega ali več dobaviteljev tehnološke infrastrukture, ki jih zakonito zastopa koordinator gigatovarne umetne inteligence. To partnerstvo med Skupnim podjetjem in koordinatorjem gigatovarne umetne inteligence ima obliko sporazuma o gostiteljstvu. Vsaka sodelujoča država partnerstva za gigatovarno umetne inteligence s Skupnim podjetjem sklene upravni sporazum, v katerem je določen mehanizem usklajevanja za plačilo prispevkov vložnikom s sedežem v vsaki zadevni sodelujoči državi in poročanje o njih. Tak sporazum vključuje dogovorjeni čas dostopa sodelujoče države, časovni načrt, pogoje plačila, zahteve glede poročanja in revizijske zahteve.

- 1a. Gigatovarne umetne inteligence na več lokacijah upravlja en sam konzorcij gigatovarne umetne inteligence, delujejo pa kot povezana tehnična enota. Lokacije, ki sestavljajo gigatovarno umetne inteligence na več lokacijah, so povezana z visokohitrostnimi širokopasovnimi omrežji. V gigatovarni umetne inteligence na več lokacijah v eni državi vsaj ena lokacija v sestavi ustreza obsegu gigatovarne umetne inteligence. Konzorcij gigatovarne umetne inteligence na več lokacijah v več državah sestavlja vsaj en gostiteljski subjekt na državo članico gostiteljico; vsaj ena lokacija v sestavi iz sodelujočih držav članic ustreza obsegu gigatovarne umetne inteligence. Vsak gostiteljski subjekt gigatovarne umetne inteligence na več lokacijah v več državah je v razmerju do Unije solidarno odgovoren za prispevek Unije, ki ga prejme. V sporazumu o konzorciju gigatovarne umetne inteligence na več lokacijah v več državah se določijo dodelitve odgovornosti med gostiteljskimi subjekti ter tehnične, operativne, regulativne in finančne odgovornosti vsakega gostiteljskega subjekta.

2. Sodelovanje pravnih subjektov iz nesodelujočih držav v konzorciju gigatovarne umetne inteligence je predmet omejitev ali izključitve, kadar se šteje, da je tako sodelovanje v nasprotju s strateškimi sredstvi, interesi, avtonomijo ali varnostjo Unije. V skladu z Uredbo (EU) 2021/695, Uredbo (EU) 2021/694 in Uredbo (EU) 2021/1153 se z razpisom za prijavo interesa za izbiro konzorcija gigatovarne umetne inteligence sodelovanje v navedenem konzorciju omeji na pravne subjekte s sedežem samo v sodelujočih državah ali na pravne subjekte s sedežem v določenih pridruženih državah okvirnega programa Obzorje Evropa, programa Digitalna Evropa in vseh nadaljnjih ustreznih programov financiranja Unije ali drugih tretjih državah poleg sodelujočih držav, ki niso v nasprotju z varnostnimi in obrambnimi interesi Unije in njenih držav članic. Omejitve in izključitve iz tega odstavka se načeloma ne uporabljajo za pravne subjekte s sedežem v tretjih državah, ki so z Unijo podpisali sporazum o sodelovanju v zvezi z gigatovarnami umetne inteligence ali podoben sporazum. V razpisu za prijavo interesa za izbiro gigatovarne umetne inteligence se lahko določi, da so pravni subjekti v drugih tretjih državah lahko upravičeni, če izpolnjujejo zahteve, ki jih morajo ti pravni subjekti izpolnjevati, da se zagotovita zaščita varnostnih interesov Unije in držav članic ter zaščita tajnih podatkov. Te zahteve se določijo v programu dela.

3. Gigatovarne umetne inteligence se izberejo na podlagi skupnega javnega naročila Skupnega podjetja in enega ali več javnih naročnikov iz sodelujočih držav. Konzorcij gigatovarne umetne inteligence je upravičen do izrecne zaveze države članice, predložene Skupnemu podjetju, da bo financirala svoj delež gigatovarne umetne inteligence, ki bo imela sedež na ozemlju navedene države članice, in po izboru v skladu z odstavkom 14. To zavezo zagotovi država članica pred objavo razpisa za prijavo interesa.
4. Finančni prispevek Unije iz člena 5 krije do 17 % naložb v osnovna sredstva, namenjena celotni računalniški infrastrukturi gigatovarne umetne inteligence. Prispevek Unije se namesto tega lahko izvede v obliki vnaprej dogovorjenega zagotovljenega nakupa časa dostopa do gigatovarne umetne inteligence, ki je enakovreden vrednosti do 17 % CAPEX, namenjene celotni računalniški infrastrukturi za gigatovarno umetne inteligence. Ena ali več sodelujočih držav bi morale zagotoviti najmanj enak prispevek kot Unija. Preostale naložbe in stroške poslovanja gigatovarne umetne inteligence krije konzorcij gigatovarne umetne inteligence. V primeru gigatovarne umetne inteligence na več lokacijah v eni državi se lahko celotni prispevek Unije z ustreznimi računalniškimi pravicami dostopa dodeli največji lokaciji v sestavi. V primeru gigatovarne umetne inteligence z več lokacijami v več državah se lahko prispevek Unije dodeli gigatovarnam umetne inteligence, ki dosegajo zahtevani obseg, in eni gigatovarni umetne inteligence na vsako sodelujočo državo članico.
5. Izbrana tovarna umetne inteligence se lahko znatno razširi in postane gigatovarna umetne inteligence. V takem primeru se finančna podpora Unije, ki je že zagotovljena za to tovarno umetne inteligence, šteje kot del prispevka Unije k naložbam v osnovna sredstva, namenjena računalniški infrastrukturi za gigatovarno umetne inteligence. Iste določbe se uporabljajo za sodelujoče države. Sporazum o gostiteljstvu tovarne umetne inteligence iz člena 10 se po potrebi ustrezno spremeni. Dodatne naložbe v tovarno umetne inteligence, ki naj bi postala gigatovarna umetne inteligence, ter stroški poslovanja gigatovarne umetne inteligence se krijejo iz sredstev konzorcija gigatovarne umetne inteligence.

6. Država članica lahko svoje prispevke za gigatovarno umetne inteligence zagotovi neposredno prek nacionalnih mehanizmov financiranja ali posredno prek drugih virov. Država članica v upravnem sporazumu s Skupnim podjetjem svoje prispevke, vključno s tistimi iz odstavka 4 tega člena in vsemi drugimi dodatnimi prispevki, v celoti ali delno usmerja prek Skupnega podjetja, ki nato ta sredstva upravlja in jih v njenem imenu izplača opredeljeni gigatovarni umetne inteligence. Prostovoljni finančni prispevek lahko v celoti ali delno sestavljajo sredstva, ki jih država članica prejme na podlagi Uredbe (EU) 2021/241 in/ali Uredbe (EU) 2021/1060.
- 6a. Država članica se lahko odloči, da del finančnega prispevka, ki ga prejme na podlagi Uredbe (EU) 2021/241 (dodelitve iz Mehanizma za okrevanje in odpornost), v celoti ali delno uporabi za financiranje svojega prostovoljnega finančnega prispevka za gigatovarno umetne inteligence v skladu s členom 12b(6), tudi za kritje njenega prispevka, kadar gigatovarna umetne inteligence ni izbrana za financiranje Unije. Država članica se lahko tudi odloči, da bo preostale dodelitve iz Mehanizma za okrevanje in odpornost uporabila za financiranje svojega nacionalnega prispevka za tovarne umetne inteligence, superračunalnike ali kvantne računalnike ali pa za druge naložbe v umetno inteligenco, kvantne tehnologije ali visokozmogljivostno računalništvo, povezane s cilji Skupnega podjetja, ki jih je opredelila v načrtu za okrevanje in odpornost. Države članice take prispevke usmerjajo prek Skupnega podjetja v skladu s členom 12b(6). S podpisom sporazuma o prispevku ter prenosom namenskih sredstev iz Mehanizma za okrevanje in odpornost v celoti in nepreklicno na Skupno podjetje najpozneje do 31. avgusta 2026 se šteje, da je država članica spoštovala zavezujoči rok iz Uredbe (EU) 2021/241.

- 6b. Država članica se lahko odloči, da del finančnega prispevka, ki ga prejme na podlagi Uredbe (EU) 2021/241, (EU) 2021/1060 ali drugega programa financiranja, uporabi za financiranje pridobitve in upravljanja novih, naprednih in najsodobnejših storitvenih in podatkovnih infrastruktur umetne inteligence, visokozmogljivostnega računalništva ali kvantnega računalništva na svojem ozemlju. Taka država članica lahko v upravnem sporazumu s Skupnim podjetjem take naložbe usmerja prek Skupnega podjetja, ki nato ta sredstva upravlja in jih v njenem imenu izplača za opredeljeno naložbo. S podpisom sporazuma o prispevku ter prenosom namenskih sredstev iz Mehanizma za okrevanje in odpornost v celoti in nepreklicno na Skupno podjetje najpozneje do 31. avgusta 2026 se šteje, da je država članica spoštovala zavezujoči rok iz Uredbe (EU) 2021/241.

Skupno podjetje takemu naprednemu najsodobnejšemu infrastrukturnemu objektu na zahtevo države članice podeli pečat EuroHPC za infrastrukturo za umetno inteligenco in računalniško infrastrukturo, če dosega raven zmogljivosti, ki je vsaj enakovredna ravni zmogljivosti katerega koli od uveljavljenih superračunalnikov EuroHPC, vključno s tovarnami umetne inteligence.

Skupno podjetje združuje in povezuje infrastrukture, ki jim je bil podeljen pečat EuroHPC za infrastrukturo za umetno inteligenco in računalniško infrastrukturo, z infrastrukturo EuroHPC za umetno inteligenco ali računalniško ali kvantno infrastrukturo EuroHPC, kot je ustrezno.

Država članica se lahko odloči, da Skupnemu podjetju dodeli določen čas dostopa do infrastruktur, financiranih v skladu s tem odstavkom. Ti prispevki se ne upoštevajo pri izračunu prispevka iz člena 5(1). Čas dostopa, ki ga da na voljo država članica, Skupno podjetje upravlja kot delež časa dostopa za EU.

- 6c. Države članice lahko Skupnemu podjetju dodelijo čas dostopa do enega ali več svojih superračunalnikov EuroHPC, tovarn umetne inteligence ali gigatovarn umetne inteligence na podlagi upravnega dogovora, v katerem se opredelita delež odobrenega časa dostopa in njegovo trajanje. Ta čas dostopa postane čas dostopa Unije in se uporabi predvsem za odobritev dostopa zagonskim podjetjem in MSP za njihove raziskovalne ali inovacijske dejavnosti. Ti se ne upoštevajo kot prispevki držav članic v naravi.

- 6d. Čas dostopa Unije do ene ali več njihovih tovarn umetne inteligence Skupnega podjetja EuroHPC ali gigatovarn umetne inteligence Skupnega podjetja EuroHPC se lahko uporabi za omogočanje prostega dostopa do tistih evropskih projektov, ki razvijajo najnaprednejše odprte modele umetne inteligence, ki so glavna gonilna sila inovacij, in bodo izbrani na podlagi javnega natečaja na ravni EU, ki ga bo organiziralo Skupno podjetje. Javnim organom po vsej Evropi ter evropskim znanstvenim in poslovnim skupnostim se omogoči širok dostop do teh odprti modelov. Kot dopolnilo tem prizadevanjem lahko države članice Skupnemu podjetju dodelijo dodaten čas dostopa za take projekte z dodano vrednostjo EU. Ti se ne upoštevajo kot prispevki držav članic v naravi.
7. Skupno podjetje je najmanj pet let od začetka delovanja gigatovarne umetne inteligence lastnik dela računalniške infrastrukture gigatovarne umetne inteligence, ki ustreza prispevku Unije iz odstavkov 4 in 5 v naložbe v osnovna sredstva in je podrobneje opredeljeno v sporazumu o gostiteljstvu gigatovarne umetne inteligence. Kadar se prispevek Unije namesto tega izvede v obliki vnaprej dogovorjenega zjamčenega nakupa časa dostopa do gigatovarne umetne inteligence iz odstavka 4, pa traja lastništvo najmanj pet let in je podrobneje opredeljeno v sporazumu o gostiteljstvu gigatovarne umetne inteligence. V obeh primerih se to obdobje podaljša v primeru temeljite nadgradnje računalniške infrastrukture gigatovarne umetne inteligence. Brez poseganja v prenehanje Skupnega podjetja iz člena 23(4) statuta se lastništvo prenese v skladu s sporazumom o gostiteljstvu gigatovarne umetne inteligence ali podaljša za dogovorjeno obdobje pod pogoji, določenimi v sporazumu o gostiteljstvu gigatovarne umetne inteligence. V primeru prenosa lastništva na konzorcij gigatovarne umetne inteligence se preostala vrednost računalniške infrastrukture gigatovarne umetne inteligence pretvori v enakovreden čas dostopa za Unijo. Če se lastništvo v skladu s sporazumom o gostiteljstvu ne prenese na konzorcij gigatovarne umetne inteligence, temveč se sprejme odločitev o razgradnji, zadevne stroške krije konzorcij gigatovarne umetne inteligence.
8. Čas dostopa Unije in sodelujočih držav v gigatovarni umetne inteligence je neposredno sorazmeren z njihovimi finančnimi prispevki v naložbe v osnovna sredstva računalniške infrastrukture gigatovarne umetne inteligence ali z vnaprej dogovorjenim zagotovljenim nakupom časa dostopa do gigatovarne umetne inteligence.

9. Upravni odbor Skupnega podjetja določi:
- (a) pogoje časa dostopa Unije do gigatovarn umetne inteligence;
  - (b) posebna pravila za pogoje dostopa do gigatovarn umetne inteligence, ki se nanašajo na dodelitev časa dostopa Unije za projekte in dejavnosti, ki se štejejo za strateške za Unijo;
  - (c) posebna pravila za pogoje dostopa do gigatovarn umetne inteligence, ki se nanašajo na dodelitev časa dostopa Unije za projekte in dejavnosti, povezane z varnostjo.
10. Pri določanju pogojev za čas dostopa Unije v skladu z odstavkom 9 upravni odbor zagotovi:
- (a) da se dostop odobri uporabnikom, ki prebivajo, imajo sedež ali se nahajajo v državi članici ali tretji državi, pridruženi programu Digitalna Evropa, programu Obzorje Evropa ali Instrumentu za povezovanje Evrope;
  - (b) da je dostop za uporabnike iz subjektov javnega prava brezplačen. Prav tako je brezplačen za industrijske uporabnike pri uporabah za dejavnosti na področju raziskav in inovacij, ki se financirajo iz programa Obzorje Evropa, programa Digitalna Evropa ali Instrumentu za povezovanje Evrope, ter za industrijske uporabnike, katerim je bil v okviru programa Obzorje Evropa ali programa Digitalna Evropa podeljen pečat odličnosti, pa tudi za zasebne dejavnosti MSP in zagonskih podjetij na področju inovacij;
  - (c) da dostop vključuje rezervirane računalniške vire, posebej namenjene raziskovalnim in inovacijskim projektom, ki jih financira EU, s čimer se zagotavljata zagotovljena razpoložljivost in prednostna obravnava pri razporejanju.
11. Upravni odbor spremlja delež časa dostopa Unije za različne vrste uporabnikov, opredeljene v točki (a) odstavka 10. Če obstaja veliko neravnovesje deležev časa dostopa med različnimi vrstami uporabnikov in povpraševanjem, sprejme ustrezne popravne ukrepe za odpravo tega neravnovesja.

12. Za prispevke Unije in sodelujočih držav veljajo pogoji, ki zagotavljajo zaščito strateških interesov Unije. Posebni pogoji iz tega odstavka se določijo v posebnem sporazumu o gostiteljstvu gigatovarne umetne inteligence. Sporazum o gostiteljstvu gigatovarne umetne inteligence ureja pravo Unije, ki ga v zvezi z vsemi zadevami, ki jih ne zajemajo ta uredba ali drug pravni akt Unije, dopolnjuje pravo države članice, v kateri ima gostiteljski subjekt sedež. V sporazumu o gostiteljstvu gigatovarne umetne inteligence:
- (a) je podrobno opredeljena lastniška in upravljavska struktura gigatovarne umetne inteligence;
  - (b) so navedene določbe, ki zagotavljajo učinkovit in sorazmeren nadzor in preverjanje gigatovarne umetne inteligence s strani Unije za zaščito strateških sredstev, interesov, avtonomije ali varnosti Unije;
  - (c) so določeni finančni prispevki Unije, sodelujočih držav ter javnih in/ali zasebnih partnerjev konzorcija gigatovarne umetne inteligence, vključno z zagotovljenim časom dostopa do gigatovarne umetne inteligence iz odstavka 8, kot je ustrezno, in njegovim trajanjem;
  - (d) so po potrebi navedeni vsi drugi interesi Unije, ki izhajajo iz naložb Unije, ki jih urejajo posebni sporazumi o naložbah med konzorcijem gigatovarne umetne inteligence in programom InvestEU;
  - (e) so določeni pogoji za upravičenost uporabnikov gigatovarne umetne inteligence, ki niso iz Unije; ti morajo izpolnjevati enake pogoje za upravičenost, kot so določeni v odstavku 2;
  - (f) so opredeljeni podrobni pogoji za dostop uporabnikov Unije in načini obračunavanja časa dostopa do storitev gigatovarne umetne inteligence;
  - (g) je opredeljena kakovost storitev, ponujenih uporabnikom Skupnega podjetja pri upravljanju gigatovarne umetne inteligence, kot je opisana v sporazumu o ravni storitve, ki je vključen v sporazum o gostiteljstvu gigatovarne umetne inteligence;

- (h) so opredeljeni načini pridobivanja, delovanja in uporabe podatkovne in računalniške infrastrukture gigatovarne umetne inteligence, vključno z zahtevami uporabnikov iz javnega sektorja, kadar je to ustrezno; kadar konzorcij gigatovarne umetne inteligence vključuje enega ali več dobaviteljev tehnološke infrastrukture, sporazum o gostiteljstvu gigatovarne umetne inteligence vključuje zagotavljanje okrepljenih zaščitnih ukrepov proti nasprotju interesov v zvezi s temi dobavitelji;
- (i) so navedeni pogoji za prenos lastništva iz odstavka 7, kadar je to ustrezno;
- (j) so podrobno opredeljeni razširitev lastništva ali vnaprej dogovorjenega zagotavljenega kupljenega časa dostopa in po potrebi pogoji za postopno opuščanje gigatovarne umetne inteligence;
- (k) so navedeni pogoji glede odgovornosti za upravljanje gigatovarne umetne inteligence, kadar je to ustrezno;
- (l) je opredeljena obveznost gostiteljskega subjekta gigatovarne umetne inteligence, da upravnemu odboru do 31. januarja vsako leto predloži revizijsko poročilo in podatke o uporabi časa dostopa Unije iz prejšnjega proračunskega leta;
- (m) je vključena arbitražna klavzula v smislu člena 272 PDEU, ki Sodišču Evropske unije podeljuje pristojnost za vse zadeve, ki jih zajema sporazum o gostiteljstvu.

13. Gigatovarna umetne inteligence vključuje organ javnega upravljanja, ki ga sestavljajo predstavniki Komisije in sodelujočih držav, ki zagotavljajo javna sredstva za določeno gigatovarno umetne inteligence. Sestava in načini dela takega organa javnega upravljanja se opredelijo v sporazumu o gostiteljstvu gigatovarne umetne inteligence. Brez poseganja v upravljavsko in operativno avtonomijo konzorcija gigatovarne umetne inteligence ter za zagotovitev usklajenosti s cilji javnega interesa, na katerih temelji javno financiranje, je za naslednje elemente potrebna izrecna predhodna odobritev imenovanega organa javnega upravljanja:

- (a) vse predlagane sporazume o dostopu s subjekti iz tretjih držav, ki bi lahko vzbudili pomisleke glede strateških sredstev, interesov, avtonomije ali varnosti Unije;

- (b) bistvene spremembe pravne in finančne strukture ali nadzora, ki vplivajo na interese Unije ali sodelujočih držav, kot so sprememba končnega lastništva ali nadzora nad gigatovarno umetne inteligence, kakršnakoli selitev kritičnih sredstev zunaj Unije ali pomembne odločitve o finančnem prestrukturiranju;
- (c) bistveno spremembo strateškega namena gigatovarn umetne inteligence.

14. Na podlagi razpisa za prijavo interesa upravni odbor Skupnega podjetja s pravičnim in preglednim postopkom izbere konzorcij gigatovarne umetne inteligence ob podpori skupine neodvisnih strokovnjakov in akreditirane finančne institucije, ki jo za ocenjevanje imenuje upravni odbor, med drugim na podlagi naslednjih meril:

- (a) tehnična ocena:
  - (i) cilji in tehnična kakovost predloga;
  - (ii) kakovost delovnega načrta;
  - (iii) kakovost fizične, informacijskotehnoške in omrežne infrastrukture;
  - (iiia) kakovost storitve, vključno z varnostjo in zanesljivostjo;
  - (iv) trajnostnost in energijska učinkovitost;
  - (v) izkušnje in strokovno znanje konzorcija pri vzpostavljanju podobnih obsežnih objektov;
- (b) možen vpliv:
  - (i) vpliv na evropski ekosistem umetne inteligence, tudi na njegovo konkurenčnost in nabor talentov;
  - (ii) dodana vrednost EU, vključno s prispevkom k strateški avtonomiji in tehnološki suverenosti;

- (c) finančna izvedljivost:
  - (i) naložbena zaveza konzorcija gigatovarne umetne inteligence;
  - (ii) kakovost in finančna vzdržnost predlaganega poslovnega modela (vključno s skrbnim pregledom, ki ga opravi imenovana akreditirana finančna institucija).

15. Kadar konzorcij ne vključuje enega ali več dobaviteljev tehnološke infrastrukture, dobavitelje za gigatovarno umetne inteligence izbere konzorcij gigatovarne umetne inteligence na podlagi pravičnih in preglednih razpisnih specifikacij, v katerih se upoštevajo splošne sistemske specifikacije in zlasti zahteve uporabnikov iz javnega sektorja, ki jih Skupno podjetje določi v razpisu za prijavo interesa in so podrobneje opredeljene v sporazumu o gostiteljstvu gigatovarne umetne inteligence. Izbor temelji na pravičnih, odprtih in preglednih merilih, zagotavlja dodano vrednost EU ter obravnava varnost in odpornost dobavne verige. Izbrani ponudniki izpolnjujejo pogoje za upravičenost iz odstavka 2.

16. Skupno podjetje lahko sklene okvirne pogodbe za zagotavljanje bistvenih in zelo iskanih komponent, kot so napredni procesorji za umetno inteligenco. Konzorciji gigatovarn umetne inteligence lahko za svoja javna naročila uporabijo okvirne pogodbe iz tega odstavka.“;

(6) člen 16 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Brez poseganja v člen 17(9) je uporaba superračunalnikov EuroHPC dovoljena uporabnikom iz javnega in zasebnega sektorja. Razen v primeru industrijskih superračunalnikov EuroHPC je njihova uporaba namenjena predvsem raziskavam in inovacijam, ki spadajo v programe javnega financiranja, aplikacijam v javnem sektorju in zasebnim dejavnostim MSP, zagonskih podjetij in podjetij v razširitveni fazi na področju inovacij, kadar je to ustrezno.“;

(6a) člen 34 se spremeni:

„Člen 34

Stopnje povračila

1. Skupno podjetje lahko z odstopanjem od člena 34 Uredbe (EU) 2021/695 za posredne ukrepe, financirane iz Obzorja Evropa, ter za dejavnosti, financirane iz programa Digitalna Evropa, v okviru ukrepa uporablja različne stopnje povračila za financiranje Unije glede na vrsto udeleženca, in sicer mala in srednja podjetja, in glede na vrsto ukrepa. Stopnje povračila so navedene v programu dela.
2. Z odstopanjem od odstavka 1 tega člena in člena 34 Uredbe (EU) 2021/695 se za ukrepe, ki spadajo v kvantni steber in se financirajo v okviru programa Obzorje Evropa, v vsakem programu dela navede obvezna komponenta, ki zajema posredne ukrepe na področju raziskav in inovacij do ravni tehnološke pripravljenosti 5, ki jo Unija financira v višini 100 % skupnih upravičenih stroškov.“

Priloga

Priloga se spremeni:

(7) člen 3 Priloge se spremeni:

(a) odstavek 2 se spremeni:

„2. Vsaka prošnja države članice ali tretje države, pridružene programu Obzorje Evropa ali programu Digitalna Evropa, za članstvo v Skupnem podjetju se naslovi na upravni odbor. Države kandidatke zagotovijo pisno obvestilo, da sprejemajo ta statut in vse druge določbe, ki urejajo delovanje Skupnega podjetja. Kandidatke navedejo tudi, zakaj so zaprosile za članstvo v Skupnem podjetju in kako je njihova nacionalna strategija superračunalništva ali kvantne tehnologije usklajena s cilji Skupnega podjetja. Upravni odbor oceni prošnjo, pri čemer upošteva ustreznost in morebitno dodano vrednost kandidatke pri uresničevanju poslanstva in ciljev Skupnega podjetja, ter lahko pred odobritvijo prošnje zahteva pojasnila glede kandidature.“;

(8) člen 4 Priloge se spremeni:

(a) odstavek 1 se spremeni:

„(c) Industrijski in znanstveni svetovalni odbor sestavljajo svetovalna skupina za raziskave in inovacije, svetovalna skupina za infrastrukturo in svetovalna skupina za kvantne tehnologije.“;

(9) člen 5 Priloge se spremeni:

(a) doda se naslednji odstavek 3:

„(3) Sodelujoče države lahko odločijo, da za kvantni steber dejavnosti uporabijo istega predstavnika kot za druge stebre dejavnosti, ki mu pomagajo ustrezni predstavniki in strokovnjaki iz njihovih ustreznih pristojnih organov na področju kvantnih tehnologij, ali pa da imenujejo dodatnega predstavnika iz svojih ustreznih pristojnih organov na področju kvantnih tehnologij.“;

(10) člen 6 Priloge se spremeni:

(a) vstavita se naslednja odstavka 5a in 5b:

„(5a) Za naloge iz člena 7(4a) tega statuta, razen točke (vi), imajo preostalih 50 % glasovalnih pravic sodelujoče države, ki so države članice.

Za namene tega odstavka se odločitve upravnega odbora sprejemajo s kvalificirano večino. Šteje se, da je kvalificirana večina dosežena, če predstavlja Unijo in najmanj 55 % sodelujočih držav, ki so države članice in obsegajo skupaj najmanj 65 % vsega prebivalstva teh držav. Za določitev odstotka prebivalstva se uporabijo podatki iz Priloge II k Sklepu Sveta 2009/937/EU.

(5b) Za naloge iz člena 7(4a)(vi) tega statuta in za vsako gigatovarno umetne inteligence se glasovalne pravice sodelujočih držav razdelijo sorazmerno z njihovimi prevzetimi finančnimi prispevki za navedeno gigatovarno umetne inteligence, dokler se ne prenese njeno lastništvo ali dokler ni prodana ali razgrajena ali dokler ne poteče pogodba o vnaprej dogovorjenem zagotovljenem nakupu časa dostopa do gigatovarne umetne inteligence iz člena 12b, odstavek 4.

Za namene tega odstavka se odločitve upravnega odbora sprejemajo z večino vsaj 75 % vseh glasov, vključno z glasovi odsotnih članov.“;

(b) odstavek 6 se spremeni:

„(6) Za naloge iz člena 7(5), (5a), (6) in (7) tega statuta se odločitve upravnega odbora sprejemajo v dveh fazah.“;

(11) člen 7 Priloge se spremeni:

(a) doda se naslednji odstavek 4a:

„(4a) Upravni odbor opravlja naslednje naloge, povezane z gigatovarnami umetne inteligence iz člena 12b te uredbe:

- (i) obravnava in sprejme večletni strateški program, ki se nanaša na vzpostavitev gigatovarn umetne inteligence iz člena 18(1) tega statuta;
- (ii) obravnava in sprejme del letnega delovnega programa, ki se nanaša na vzpostavitev gigatovarn umetne inteligence in izbor konzorcijev gigatovarn umetne inteligence ter ustrezne ocene odhodkov;
- (iii) odobri objavo razpisov za prijavo interesa v skladu z letnim programom dela;

- (iv) odobri izbor konzorcijev gigatovarn umetne inteligence, ki bodo vzpostavili in upravljali gigatovarne umetne inteligence;
- (v) določi pogoje za čas dostopa Unije do gigatovarn umetne inteligence;
- (vi) sprejema odločitve v zvezi z organom javnega upravljanja za gigatovarno umetne inteligence;
- (vii) odobri okvirne pogodbe, ki jih je sklenilo Skupno podjetje za zagotavljanje bistvenih in zelo iskanih komponent gigatovarn umetne inteligence.

(b) doda se naslednji odstavek 5a:

„(5a) Za kvantni steber dejavnosti se uporabljajo določbe člena 7(5) tega statuta, razen za dejavnosti, povezane s pridobitvijo in upravljanjem kvantnih računalnikov, za katere se uporabljajo določbe člena 7(4) tega statuta.“;

„(12) člen 10 Priloge se spremeni:

„(a) odstavek 1 se spremeni:

„1. Industrijski in znanstveni svetovalni odbor sestavljajo svetovalna skupina za raziskave in inovacije, svetovalna skupina za infrastrukturo in svetovalna skupina za kvantne tehnologije.“;

(b) doda se naslednji odstavek 7:

„(7) Svetovalno skupino za kvantne tehnologije sestavlja največ dvanajst članov, od katerih jih največ šest imenujejo zasebni člani ob upoštevanju njihovih finančnih zavez do skupnega podjetja, največ šest pa upravni odbor v skladu s členom 7(3), točka (k), tega statuta.

Svetovalna skupina za kvantne tehnologije ima lahko največ šest opazovalcev, ki jih predlagajo sodelujoče države in jih imenuje upravni odbor.“;

„(13) doda se naslednji člen 12a:

„Člen 12a

Delovanje svetovalne skupine za kvantne tehnologije

- „1. Svetovalna skupina za kvantne tehnologije se sestane vsaj dvakrat letno.
- „2. Svetovalna skupina za kvantne tehnologije lahko po potrebi imenuje delovne skupine, ki jih skupaj usklajuje en ali več članov.
- „3. Svetovalna skupina za kvantne tehnologije izvoli svojega predsednika.
- „4. Svetovalna skupina za kvantne tehnologije sprejme svoj poslovnik, vključno z imenovanjem subjektov v sestavi, ki jo zastopajo, in določijo obdobja, za katero so imenovani.“;

„(14) doda se naslednji člen 14a:

„Člen 14a

Naloge svetovalne skupine za kvantne tehnologije

- „1. Svetovalna skupina za kvantne tehnologije:
  - „(a) pripravi svoj prispevek k osnutku večletnega strateškega programa v zvezi z dejavnostmi na področju kvantnih tehnologij in sorodnih področjih iz člena 18 tega statuta ter ga redno pregleduje v skladu s spremembami znanstvenega, industrijskega in političnega povpraševanja;
  - (b) organizira javna posvetovanja, ki so odprta za vse javne in zasebne deležnike, ki jih zanima področje kvantnih tehnologij, da jih obvešča in pridobi povratne informacije o osnutku večletnega strateškega programa in o delu osnutku programa dela, ki se nanaša na kvantne tehnologije, za povezane dejavnosti za zadevno leto.

- „2. Prispevek k osnutku večletnega strateškega programa iz odstavka 1 obravnava:
- „(a) strateške prednostne naloge na področju raziskav, inovacij, uvajanja in infrastrukture za razvoj in uvedbo kvantnih tehnologij ter njihovo integracijo v evropski digitalni ekosistem, za podporo odpornosti, strateški avtonomiji in tehnološki suverenosti Unije;
  - (b) morebitne dejavnosti mednarodnega sodelovanja na področju kvantnih tehnologij, ki prinašajo dodano vrednost in so v skupnem interesu, ob hkratnem zagotavljanju usklajenosti z vrednotami in varnostnimi interesi Unije;
  - „(c) prednostne naloge na področju usposabljanja, izobraževanja in razvoja delovne sile za obravnavanje ključnih kompetenc ter vrzeli v znanjih in spretnostih na področju kvantnih tehnologij, vključno z ozaveščenostjo o varnostno občutljivih aplikacijah;
  - (d) pridobitev, uvajanje in upravljanje kvantnih infrastruktur, vključno z medsebojno povezavo in združevanjem z infrastrukturami visokozmogljivostnega računalništva ter drugimi digitalnimi infrastrukturami, kot so kvantne komunikacije in kvantno zaznavanje;
  - (e) ukrepe za krepitev zmogljivosti, interoperabilnost, standardizacijo in varnost na področju kvantnih tehnologij s posebnim poudarkom na tveganjih v zvezi z dvojno rabo ter zaščito strateških sredstev, interesov, avtonomije ali varnosti Unije.“;

„(15) člen 16 Priloge se spremeni:

„Proračunske obveznosti Skupnega podjetja se lahko razdelijo na letne obroke. Od januarja 2025 vsaj 20 % skupnega proračuna za preostala leta ni kritih z letnimi obroki.“.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Svet

predsednik/predsednica
